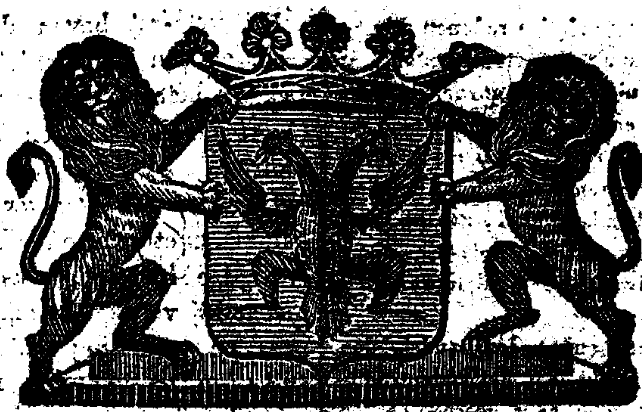
A°. 1826. N°. 21.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 18 Februarij.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van den 13. Februarij.

(Vervolg der beraadslagingen over den VII. titel van het Wetboek van Koophandel, betreffende de Wisselbrieven, enz.)

De heer *Hooft*:

EDEL MOGENDE HEEREN!

Nam ik de vrijheid, bij de voorloopige consideratien, die ik zoo vrij was UEd. M., bij de opening dezer discussien, voor te dragen, te zeggen, dat ik mijne stem over sommige bepalingen van dit wetboek zoude regelen naar de meer of mindere nuttigheid, die ik oordeelde, dat de handel uit de voorgestelde wetten zal mogen verwachten, zoo is het althans met betrekking tot den wisselhandel, dat ik dit mijn gevoelen moet toepassen, als zijnde de wissel zeker een der voornaamste middelen, waardoor de handel bestaat en onderhouden wordt, als zijnde dat eenige en ware middel, waardoor, nadat de ruilhandel met de meerdere beschaving al meer en meer heeft opgehouden, elke handelaar overal waar hij crediet heeft ook geld bezit. Bij de ontwikkeling mijner gevoelens ga ik met opzet voorbij, al wat oude en latere wetten bepaald hebben, al wat commentaristen in het een of ander land daarover geschreven hebben en door geregtshoven en regtbanken daarover is geoordeeld, niet omdat deze stukken niet zeer belangrijk zijn; maar omdat ik mij alleen wil en vermeen te moeten bepalen bij die grondbeginselen, die op den handel, welke hier ook een met de civiele wetten wel niet strijdende, maar toch bij uitzondering in het handelbelang daargestelde regtsregel verwacht, van toepassing zijn.

Al dadelijk moet ik dan vragen wat is een wisselbrief? In het ontwerp wordt er ons eene definitie van gegeven; maar of dezelve met den aard des wissels strookt, zal dunkt mij dadelijk negatief beantwoord worden, als ik, ter verduidelijking van mijn gevoelen, den wisselbrief ga beschrijven. Om dit eenvoudig en kort te doen, zoo stel ik mij vier personen voor, en dat is dan ook het geval, dat bestaat in eenen ordinairen wisselbrief.

De *trekker*, dat is degene, die eene betaling te vorderen heeft van den *betrokkene*, welke dus moet zijn degene, die de betaling moet doen. De *nemer*, dat is degene, aan wiens order de wisselbrief wordt gesteld en die in de woonplaats des trekkers aan deze de betaling doet der getrokkene som, en de *houder*, welke in de woonplaats van den betrokkenen de getrokkene som van denzelven ontvangt, na den wisselbrief van den nemer in betaling te hebben ontvangen voor gelden welke deze geacht wordt hem schuldig te zijn. Ik weet, er bestaan somtijds meer, somtijds minder personen; meer, wanneer de wissel aan den schuldeischer van den betrokkene wordt overgezonden, en deze denzelven door de van hem afkomende order op een ander weder overteekent, hetgeen men *endossement* noemt; minder, wanneer de trekker denzelven dadelijk aan den houder overmaakt, om den inhoud bij den betrokkene te ontvangen; maar hoedanig men ook hierover denken moge, het eerste denkbeeld van een wisselbrief is gelegen in den zamenloop van zaken, dat A. als trekker geld van B., den betrokkene, moet hebben, terwijl C., de nemer daarentegen, aan D. den houder, geld schuldig is; terwijl A. en C., in dezelfde plaats woonachtig, zich onderling verstaan, om met gebruik van een wisselbrief, door medewerking van B. en D., die ook weder in dezelfde plaats wonen, zonder verzending van geld of goederen, de tusschen hen onderling bestaande schuldvorderingen en schulden te vereffenen. Maar is nu zoodanige wisselbrief alleen daartoe voldoende? Neen; van oudsher reeds heeft men dit gevaarlijk geoordeeld en is men overtuigd geweest, dat er iets allernoodzakelijkst moest voorafgaan, namelijk het berigt van A. aan B., dat hij hem kennis gaf, van iemand belast te hebben of te zullen belasten het bedrag, dat hij zoude opvorderen, te komen ontvangen, dit noemt men Adviesbrief, en deze dus is het, die tot lastbrief verstrekken moet, om niet alleen B. te overtuigen, dat er door A. opvraag van betaling zal geschieden, maar ook aan hem den tijd en gelegenheid te verschaffen, om die betaling te kunnen doen. Gaat men nu uit dat principe voort, zonder zich door duizenderlei exceptien en van omstandigheden afhangende toevalligheden te doen afleiden, dan is de zaak zoo eenvoudig, dat ik mij meermalen verwonderd heb en nog verwonder, dat er zich zelfs onder UEd. M. zulke verschillende gevoelens over deze zaak geopenbaard hebben, als de aanmerkingen der afdeelingen aantoonen dat er bestaan.

Het zoude UEd. M. aandacht te vergeefs vermoeijen zijn, met het ontwerp volgende, alle de daarin genoemde wijzigingen van den door mij opgegevenen grondregel na te gaan, alzoo alle daarop nederkomen, dat het eene waarheid moet zijn, dat A. de trekker, geld moet hebben van C. den betrokkene, en D. de crediteur is van B., al worden die personen op de een of andere wijze tot op drie verminderd of door endossementen tot op eene serie van houders uitgebreid, of de wisselbrief verliest het voornaamste van deszelfs met den handel bestaanbare kenmerken, dat der goede trouw, en dus zal ik een der belangrijkste der zich in het ontwerp opdoende gevolgen der wisselbrieven alleen opnemen, om daarop bijzonder UEd. M. aandacht te vestigen. In sommige artikelen komen bepalingen voor, die niet duidelijk, ja onnaauwkeurig zijn, zoo als in artikel 15, waar niet gezegd is dat iemand, die eene acceptie beloofd heeft, ook gehouden is het voorschot te betalen, dat door den houder aan een derde is betaald, wanneer de wisselbrief voor des trekkers eigene rekening is getrokken, hetgeen meermalen geschied, en er voorschot is gegeven, en dergelijke; maar daarmede zal ik UEd. M. niet ophouden; een meer belangrijk punt is dat, hetwelk over art. 69 te verhandelen is.

In het ontwerp van wet lazen wij: » *De acceptant van een wisselbrief is tot* » *deszelfs betaling ongehouden, indien de teekening van den trekker valsch is.*" Op de aanmerkingen, die vele sectien gemaakt hebben, dat dit principe handelstrijdend was, zoo is dit door het gouvernement veranderd en bijgevoegd: » *Naderhand valsch bevonden wordt, ten ware de houder mogt kunnen bewijzen, dat er* » *van de zijde van den acceptant schuld of nalatigheid heeft plaats gehad.*" Men heeft van beide zijden, zoo wel door hen die de ontworpene redactie afkeuren, als door hen, die dezelve toejuichen, vele gronden aangevoerd, zoowel voor als tegen die bewoordingen. Ik voor mij gevoele mij gedrongen, om het met het ontwerp strijdende principe te omhelzen, en dat wel voornamelijk, omdat ik het daarvoor houde, zoo als ik in het begin dezes zeide: dat de acceptant geacht moet worden geld schuldig te zijn aan den trekker, wil er een wisselbrief te pas komen; bestaat er die schuld niet, dan zal geen betrokkene zoo dwaas zijn, of kan zoo dwaas geacht worden, dezelve te accepteren. Om zulks te doen dus, moet hij weten, dat de trekker bij hem gelden te goed heeft; moet hij onderrigt zijn, door een adviesbrief, dat die trekker tijd en persoon heeft aangetoond, wanneer en aan wien de betaling moet geschieden. Is noch het een noch het ander geschied, dan zal hij geen wisselbrief accepteren; doet hij zulks evenwel, dan begaat hij eene verregaande onvoorzigtigheid, die hij zich zelven te wijten heeft. Ik ga verder, de acceptant, die gehad heeft den wisselbrief, om denzelven te vergelijken met den adviesbrief, met den staat zijner rekening met den trekker, en al wat tot de zaak behoort, waartoe hij alleen in staat is; want de trekker moet al weder geacht worden op eene andere plaats te wonen dan de betrokkene, en hem, als met hem, Betrokkene, uitstaande zaken hebbende, buiten dien bekend is, zonder dat de houder, die daarentegen wel den nemer of eerst geëndosseerde, maar de trekker weder niet geacht wordt te kennen, weet, of de op den wissel staanden naam de teekening van den trekker is: die acceptant dus, zeg ik, weet door zijne acceptatie, dat hij zich verbindt, om ten vervaldage, dat hem aangebodene en door hem voor echt en betaalbaar verklaarde stuk, te zullen moeten voldoen aan al wie hetzelve op dien vervaldag zal aanbieden; heeft hij eenige twijfel over de echtheid, dan is het tijd van zulks te verklaren tijdens zijn onderzoek, dat de acceptatie moet voorafgaan. Na dat hij dus er zijne acceptatie op heeft gesteld, zoo is er uit die acceptatie een actie ontstaan tot voldoening der door hem op zich genomene verpligting, en welke gevolgen doet die verpligting ontstaan? Al dadelijk zal men dit gevoelen, als men opmerkt, dat de houder bewust, dat die wisselbrief ten vervaldage zal voldaan worden, overtuigd is, dat aan hem door den nemer eene betaling geschiedt, die hem toekomt, en dat hij op dien vervaldag het montant daarvan zal ontvangen, als de acceptant van een goed crediet jouisseert; doet hij zulks, dan wordt die geaccepteerde wissel voor hem geld. Hij woont ter plaatse van den acceptant, brengen zijne omstandigheden mede, dat hij eerder geld noodig heeft, hij wende zich regts of links onder zijne mede-handelaren, en een ieder, die den acceptant voor een soliden handelaar beschouwt, zal gereed zijn hem daarop, onder korting van eene zekere rente voor den nog te verloopenen tijd tusschen dat tijdstip en den vervaltijd, hetgeen men *disconto* noemt, geld te geven, en dat alleen op het vertrouwen af, dat men in de acceptatie stelt. Het zal niet noodig zijn UEd. M. te doen gevoelen, het eenvoudige en natuurlijke hiervan, en het noodzakelijke en nuttige, dat er voor den handel gelegen is in de zoo dikwijls krachtig werkende voordeelen der *disconto*.

Maar, zal men zeggen, worden die grondbeginselen dan omverre gestooten door het voorgestelde ontwerp? Ik moet tot mijn leedwezen UEd. M. aantoonen, ja, de ontworpene redactie werpt dezelve omverre; want, is nu een wisselbrief eens in het oog des acceptants deugdelijk, tijdens de acceptatie (want anders zoude hij dezelve niet accepteren), dan moet de houder tot aan den vervaltijd wachten, of hij dezelve ook dan somtijds nog voor valsch zal verklaren. Wie nu, vraag ik met vertrouwen, zal in die onzekerheid geld op denzelven op *disconto* geven? Wie zal als houder zich door den nemer voor voldaan achten, wie zal die faciliteit hebben, zoo lang de acceptant geregtigd is om zich ongehouden te rekenen aan hetgeen hij ter goeder trouw door zijne acceptatie verklaard heeft te zullen doen. Maar zegt men daartegen, het zoude toch hard zijn voor den acceptant, dat hij een stuk zoude moeten voor echt erkennen, dat zoo ligtelijk valsch zoude kunnen zijn. Steendruk en andere kunstenarijen maken, dat de handteekeningen ligtelijk te vervalschen zijn. Ik erken dit hierin, maar ik erken dit tevens in alle zaken, welke door handteekeningen gewaarborgd worden. Wat te veel bewijst, bewijst niets, zoo ook in deze. Waarom nu heeft de acceptant geaccepteerd, als er vermoeden van valschheid is? Hij zij alsdan voorzigtig om te accepteren; maar door welk regt of systema van billijkheid zal hij eenmaal, den wisselbrief voor echt verklaard hebbende, bij de acceptatie, dan toch daarna van die erkenning ontheven worden? Maar, zegt men, de faciliteit tot vervalsching is zoo groot. Laat UEd. M. hierdoor niet afschrikken, want er moet zoo veel te zamen loopen, om die valschheid daar te stellen. De valsaris, want die moet er zijn, om de gedachte op een valschen wissel aannemelijk te maken, moet weten, dat de trekker geld te goed heeft bij den betrokkene; er moet een geruimen tijd voor den vervaldag een adviesbrief geschreven en verzonden worden, de gewone hand, het nommer eens wisselbriefs; somtijds de bijzondere teekenen op of in het papier, waarvan vele huizen van commercie gebruik maken, ja duizend omstandigheden moeten nagebootst of uitgevonden worden, om den betrokkene tot de acceptatie gereed te doen zijn, en bovendien zoo moet er dan ook een tweede persoon als nemer of geëndosseerde in het complot van falsiteit zijn, om den valsaris en medepligtige het genot zijner misdaad te doen genieten; want de acceptant moet uit den aard der zaak aan een ander dan aan den persoon van den trekker betalen. Ik zegge dit, om UEd. M. niet alleen te doen gevoelen, dat het gevaar van vervalsching niet zoo groot is als men wel denkt; maar bovendien om UEd. M. te overtuigen, dat het bijna niet anders zijn kan, of hetzelve moet al door zeer van nabij bekende personen gepleegd worden, en waar bevinden die zich, of in den omtrek van den acceptant of in dien van den trekker; en wie nu, vraag ik, is eerder dan een van deze beide in de gelegenheid, die schuldige op te sporen, of zij, die als trekker of als betrokkene en acceptant door de wet verantwoordelijk zouden worden verklaard, ingevalle zij de schuld moeten dragen, of zij die als houders wel kennen en moeten kennen den nemer of opvolgende endossanten, die veelal niet weten te oordeelen over de teekening van den trekker, dien zij geacht kunnen worden niet te kennen. Ik voor mij houde het daarvoor, dat de trekker er het gemakkelijkste toe zal komen en er het meeste belang bij heeft, omdat zijn naam misbruikt is, en de acceptant die betaald zal hebben, er hem natuurlijker wijze dadelijk van onderrigt.

In de antwoorden van het gouvernement worden ja zeer gewigtige redenen aangevoerd, waarom het hard zoude zijn voor een acceptant, om te moeten betalen een wissel, die valsch was. Ik voor mij zoude de daarbij uitgedrukte gevoelens zeer gaarne toestaan, als de acceptatie nog niet bestaat, maar eenmaal de teekening voor echt verklaard hebbende door de acceptatie, zoo is er geene reden, zoo als ik reeds zeide, om hem die verklaring te doen intrekken. Zoo er geen fondsbrief tot betaling is gegeven, zoo hij geene middelen van den trekker in handen heeft, zoo hij geen crediet in den trekker stelt, laat hem de acceptatie weigeren; maar die gedaan hebbende, is hij verschuldigd deze zijne eigene vrije en ongedwongene daad te vereeren en zijne verpligting te vervullen.

Let men nu verder op de gevolgen, die deze wet zal hebben op den handel, dan geloof ik, dat men in alle opzigte zich overtuigd moet houden, dat het voorgestelde principe den droevigsten uitslag zal hebben, want is de houder eens geaccepteerden wissels de geen die de schade van nonbetaling moet dragen, dan is hij eerstens reeds belemmerd in de mogelijkheid van dien wissel te disconteren; maar bovendien, dan ook wordt hem die nonbetaling eerst bekend op het oogenblik, dat hij rekent op de inkomst van de daarbij vermelde gelden, en wat staat hem te doen? eene procedure tegen den acceptant te beginnen over deszelfs gegrond of welligt ook pretense valsch-verklaring en den langen uitslag daarvan afte wachten, of wel dengenen welke hem dezelve heeft geëndosseerd, aan te spreken, en welligt met dezen ook procedures te beginnen, over de meer of mindere gegrondheid der weigering van betaling van den acceptant. Hoe het zij, op den dag van betaling en vervaldag van den wissel krijgt hij geen geld, en een dag uitstel is veel in den handel, en dat alles, omdat hij gesteund heeft op de teekening van iemand, dien hij niet geacht kan worden te kennen, in tegenoverstelling van den betrokkenen, die, zoo als ik reeds gezegd heb, al de gelegenheid gehad heeft, vóór de acceptatie over de echtheid van de teekening te oordeelen, en zich zelve te wijten heeft dat hij die gelegenheid verzuimd heeft.

Eindelijk nu ten slotte blijft mij nog over op te maken, wat er toch wel bedoeld kan zijn met de vrijheid, die aan den houder wordt gegeven, om de betaling van den acceptant te vorderen, als er schuld of nalatigheid bij den betrokkenen heeft plaats gehad. Ik kan mij geen ander denkbeeld van schuld of nalatigheid bij hem verbeelden dan die van kwade trouw, en daarvoor is hij altijd aansprakelijk, want schuld zoude hier kunnen zijn, willens en wetens eenen valschen wisselbrief te accepteren, en dat dan toch is in den handel vrij wat meer dan schuld, dat is kwade trouw. Nalatigheid zoude kunnen zijn, de teekening van den trekker niet te hebben vergeleken met die van den adviesbrief. Hoe zal zich dit door den houder doen bewijzen, hoe zal deze weten wat de betrokkene met dien wisselbrief gedaan heeft, tijdens hij dezelve in handen had. Ik moet dus bekennen niet te verstaan wat die bijvoeging bedoelt, en geloof, dat met mij de meerderheid van UEd. M. van dat gevoelen zal zijn, als men de schending der goede trouw, welke daad hier niet bedoeld kan zijn, daar niet onder begrijpt.

Daar ik nu het principe van het artikel zelve niet kan admitteren, zoo stap ik van deze aanmerking af en moet Z. M. verzoeken, dezen titel in nadere overweging te nemen.

De heer *Fokkema* vindt de antwoorden onvoldoende, door het gouvernement gegeven op de aanmerkingen der 6de sectie, waarvan hij lid was, bijzonder op die, betrekkelijk art. 1, houdende omschrijving van eenen wisselbrief, en art. 13. Voorts bestrijdt hij de argumenten, door den heer *Beelaerts* ten voordeele van art. 69 aangevoerd. Hij gaat van een ander beginsel uit, beschouwt de zaak uit een ander oogpunt, en leidt er uit af, dat de wet niet goed is en hij dienvolgens zijne toestemming niet kan geven.

De heer *van de Kasteele* zegt, dat, zoo dikwijls als hij over het wetboek van koophandel het woord zal voeren, hij niet tot de bijzonderheden afdalen, maar alleen de systemas beoordeelen zal, die daarbij worden voorgedragen, en als zoodanig zal hij thans de bepaling bij art. 69 bestrijden. Hij beweert, even als vele andere zijner medeleden, dat de valsche wissel, waarvan het hier zake is, door de acceptatie van aard verandert en een nieuw stuk wordt: vóór de acceptatie was hij valsch; doch na de acceptatie is hij dit niet meer voor degenen, die, afgaande op de teekening van den acceptant, den wissel in betaling hebben aangenomen; de acceptant is door zijne onderteekening onherroepelijk hun schuldenaar geworden; er ligt hun weinig aangelegen, of de wissel al of niet valsch is; zij hebben slechts gezien naar de onderteekening van den acceptant, dewelke niet valsch is, en hem jegens alle houders schuldpligtig maakt. De schade kan dus niet anders dan door den acceptant geleden worden. Wijders zoude men door art. 69 eene nieuwe wetgeving invoeren; de handel van Amsterdam verzet er zich tegen; de handelaren dier groote stad zien daar geene weldaad in; men moet dus wel huiverig wezen, om zich voor deze nieuwigheid te verklaren. Hij zal *tegen* stemmen.

De heer *de Serruys* spreekt in denzelfden geest: men doorgrondt, zegt hij, niet genoeg den aard en het wezen van eenen wissel, die veel verschilt van een orderbrief; hij ontwikkelt dit denkbeeld, en doet het verschil tusschen die twee stukken inzien; hij is overigens van oordeel, dat art. 69 nadeelige gevolgen in den handel zou hebben. Door de acceptatie van eenen wissel, neemt men de formele en onherroepelijke verpligting op zich om dien te betalen. Hij zal *tegen* stemmen.

De heer *de Stassart* staat op en zegt hoofdzakelijk: » Ik heb mijne goedkeurende stem aan de 6 eerste titels van dit wetboek van koophandel gegeven; doch art. 69 van den VII. titel laat mij niet toe, ook voor dezen titel te stemmen. Laat ons hopen, dat denzelve, door ons verworpen zijnde, door een tegengesteld systema zal vervangen worden, en alsdan de artikelen 1 en 5, als gebrekkig, mede zullen wegvallen."

De heer *Warin* geeft de redenen op, waarom hij zal tegenstemmen. Het is niet de bepaling van art. 69, welke hem hiertoe noopt, want dezelve kan het krachtdadigste tot ontdekking van den vervalscher medewerken, en dit is voor den spreker eene groote reden, om hetzelve niet af te keuren. Immers is deze ontdekking in het belang der maatschappij. Doch hij verzet zich tegen de wet, uit hoofde der bepaling van art. 69, aldus luidende: » De betrokkene, den wisselbrief vóór den » vervaltijd betalende of disconterende, is gehouden tot schadevergoe» ding aan dengenen, welken hij daardoor mogt hebben benadeeld."

Hij verkiest boven deze de bepaling van art. 144 van het Fransche wetboek van koophandel, houdende: » Die eenen wissel vóór den ver» valtijd betaalt, is verantwoordelijk voor de deugdelijkheid der betaling." Overigens herhaalt en ontwikkelt hij de aanmerkingen zijner sectie hieromtrent.

De heer *Trentesaux* zegt, dat hij, weinig ervaren in het stuk van handel, met schroomvalligheid het woord opvat, om te spreken over de gewigtige kwestie, waarmede de kamer zich onledig houdt. Intusschen meent hij verpligt te zijn, de redenen van zijne stem op te geven. Wanneer er vergissing omtrent het wezen eener zaak plaats heeft, maakt zulks de toestemming nietig. Wat is hier het wezen der zaak? De wisselbrief. Volgens dezen regel van het gemeene regt, zou het mij voorkomen dat art. 69 goed is. Is er geene uitzondering op den regel, die zegt: *Die accepteert betaalt.* Het valt, naar mijn inzien, niet te ontkennen, dat, bij voorb., deze regel zeker niet kan doorgaan, zoo iemand door *geweld* tot de acceptatie wordt gedrongen. Waarom zou men dan de onstentenis van toestemming ter zake van vergissing ook niet aannemen? Men werpt het gebruik tegen; doch het gebruik wordt weersproken, zeggen de eenen; hetzelve is blijkbaar, zeggen de anderen. Bij deze onzekerheid moest de wet, naar het oordeel van den redenaar, zwijgen. Wijders moet men zonder nut, zonder noodzakelijkheid, geene nieuwigheden invoeren, en art. 69 is eene nieuwigheid. Hoe moet ik thans stemmen! vraagt zich de redenaar af? Het antwoord is: » Ik moet *tegen* stemmen, omdat men alsdan niemand zal misnoegd maken."

De heer *van Asch van Wijck* onderzoekt wat een wisselbrief is, en verklaart zich voor de beschrijving, daarvan door den beroemden regtsgeleerde *Pothiers* gegeven, die zegt, dat het is eene waarde-wisseling op onderscheidene plaatsen; volgens deze beschrijving, meent hij, dat het systema, in art. 69 vervat, het eenige is, dat met de ware beginselen van geregtigheid strookt. Om dit te bewijzen, treedt hij in een breedvoerig betoog, en ondersteunt het aangevoerde door zijn medelid, den heer *Beelaerts*. Hij zal *voor* stemmen.

De heer *van Boelens* deelt het gevoelen der bestrijders van de wet en herhaalt gedeeltelijk de door hen gemaakte aanmerkingen.

De heer *Taintenier* spreekt in denzelfden geest. Men beoogt, zegt hij, iets ten voordeele van den handel, en juist de handel ziet er geen voordeel in, maar verzet er zich tegen.

Overigens verkiest hij de beschrijving, welke *Pothiers* van den wisselbrief gegeven heeft, boven die van het ontwerp in deszelfs eerste artikel. Hij bedilt ook art. 3. Hij zal *tegen* stemmen.

De heer *Boddaert* is van oordeel, dat art. 69 tegen de belangen van den handel inloopt; doch hij zal over dit artikel niet uitweiden; er is genoeg van gezegd. Hij zal zich bepalen tot een ander artikel, hetwelk voor den handel nog van meer aanbelang is, namelijk art. 59. Dit artikel, zegt hij, is zoodanig ingesteld, dat hetzelve de nadeeligste gevolgen zoude kunnen hebben; hij ondersteunt de aanmerkingen zijner sectie omtrent dit artikel; hetzelve diende gewijzigd te worden. Om de beide artikelen 59 en 69 kan de redenaar niet voor de wet stemmen.

De heer *Donker Curtius* herhaalt hetgene reeds door verscheidene redenaars is gezegd, dat, namelijk, een wissel door de acceptatie van aard verandert en eene schuldbekendtenis wordt ten behoeve van alle houders, die op de onderteekening van den acceptant zijn afgegaan.

De heer *Nicolaï* is niet tegen art. 69; maar tegen art. 1, tegen de beschrijving van eenen wissel en tegen art. 5, omdat de wet hier een punt onbeslist laat, hetgene zij nimmer moet doen. De wet is juist daar om te beslissen, te bepalen, te bestemmen. Er wordt bij art. 5 gezegd: » Tusschen den trekker en den houder wordt een contract van verkoop *of* van ruiling aangegaan enz." De wet moet naauwkeuriglijk bepalen of er een contract van verkoop dan of er een contract van ruiling plaats heeft. Uit dien hoofde zal hij *tegen* stemmen.

De heer *Barthelemy* beantwoordt de argumenten, waarmede men de wet bestreden heeft.

De heer *van Reenen* ontwikkelt mede de ingebragte bezwaren tegen art. 69. Hij bestrijdt ook art. 16 en 65. Hij zal tegen de wet stemmen.

De heer *Beelaerts* tracht voornamelijk art. 59, 5, 12, 87 en 107—110 tegen de gemaakte tegenwerpingen te verdedigen.

De heer *de Meulenaere* had, bij het woord vragen, geen voornemen, om de mogelijk reeds al te lang gerekte discussie te hervatten, maar alleen om eene aanhaling van den heer *Barthelemy* te herstellen. Dit eerwaardige lid heeft zich gegrond op het gezag van den heer *Pardessus* en het schijnt in der daad, dat deze kundige regtsgeleerde vroeger met het ontwerp heeft ingestemd; doch dieper nadenken en eene langdurige ondervinding hebben hem sedert van gevoelen doen veranderen en hij omhelst thans eene geheel tegenovergestelde leer. Om UEd. M. hiervan te overtuigen, zal ik slechts eene zinsnede aanhalen, welke ik in de uitgave van 1822, bladz. 131 No. 448 heb aangetroffen. Volgens dezelve, kan degene die eenmaal geaccepteerd heeft de betaling van den wisselbrief niet meer weigeren, welk bewijs hij ook naderhand moge bijbrengen, dat de wissel valsch was, en hij zou niet ontvankelijk zijn in de bewering, dat, vermits hij niet kan geacht worden, anders dan een echten wissel te hebben willen accepteren, hij geenerlei schuldbekendtenis heeft gegeven, zoodra hij, voor wien hij dacht te accepteren, inderdaad geen houder is.

De heer *Warin*. (Men roept van alle kanten der zaal: *stemmen, stemmen!*) De redenaar verkrijgt het woord, om te zeggen, dat hij met den heer *Boddaert* instemt nopens hetgene hij van art. 59 heeft gezegd, dat de heer *Beelaerts* het niet wel heeft begrepen en dat er een zeer wezenlijk verschil bestaat tusschen art. 144 van het tegenwoordige wetboek en art. 59 van het ontwerp.

De heer *le Hon* zegt, dat, bijaldien de heer *Barthelemy* zich in de gedane aanhaling vergist heeft, hij daartoe aanleiding heeft gegeven, vermits hij het bedoelde werk eerst een oogenblik vóór de zitting aan den

heer *Barthelemy* ter hand gesteld, en deze alzoo geen tijd gehad heeft, om hetzelve naauwkeuriglijk na te gaan.

Z. Exc. de minister van justitie verdedigt de wet tegen de gemaakte aanmerkingen.

Men gaat tot de stemming over. Er zijn 73 leden tegenwoordig; 60 stemmen tegen de wet; 13 voor dezelve. Dien ten gevolge zal dezelve aan Z. M. worden terug gezonden; met verzoek, die in nadere overweging te nemen, overeenkomstig art. 109 der grondwet:

Zie hier de namen dergenen, die voor de wet gestemd hebben: de *Barthelemy*, *Metelerkamp*, *Reiphins*, *van Lijnden*, *Beelaerts*; *van Hees*, *van Randwijck*, *Markel Bouwer*, *van Afferden*; *van Asch van Wijck*, *van Utenhoven* en *Dijckmeester*.

De zitting wordt opgeheven en geadjourneerd tot morgen middag ten 12 ure.

Zitting van den 14. Februarij.

Opening ten half een ure. Na de voorlezing en goedkeuring der notulen van de laatste zitting, brengt de voorzitter ter kennis der kamer eenen brief van den heer *Boeyé*, waarbij hij zich verontschuldigt, dat hij, uit hoofde van ongesteldheid, voor als nog de vergaderingen niet kan bijwonen. Aangenomen voor notificatie.

Aan de kamer wordt hulde gedaan van onderscheidene boeken, welke in de bibliotheek zullen worden geplaatst.

Alvorens de discussie over den 8sten titel: *van reclame in zake van koophandel*, geopend te verklaren, zegt de voorzitter, dat de minister van justitie, uit hoofde van ongesteldheid, verhinderd wordt de zitting bij te wonen, en dat Z. Exc. niet verlangd heeft, dat dezelve werd uitgesteld, daar het toch der wet aan geene verdedigers zoude ontbreken.

De discussie opengesteld zijnde, heeft de heer *de Meulenaere* het woord, en laat zich in dezer voege hooren:

Edel Mogende Heeren! De heer *Donker Curtius* door gewigtige redenen verhinderd zijnde, deze zitting bij te wonen, heeft mij zijne redevoering toegezonden en verzocht, dezelve in zijnen naam voor te dragen. Ik heb gemeend dit verzoek van ons medelid niet te mogen weigeren, en indien de kamer mij het wil toestaan, zal ik deze redevoering voorlezen; met opmerking echter, dat ik niet in alle deelen met de daarin uitgedrukte gevoelens kan instemmen. Ik voor mij beschouw den titel, waarmede wij ons thans onledig houden, niet alleen als geheel overeenkomstig met de beginselen van regt en billijkheid, maar ook als volkomen strokende met het welbegrepen belang van den handel. En om deze redenen, welke ik, zoo er gelegenheid toe is, meer breedvoerig gedurende deze zitting zal ontwikkelen, reken ik het mij ten pligt *voor* het ontwerp te stemmen.

De president antwoordt, dat hij niet onderzoekt, of de sprekers zelve stellers zijn van hunne redevoeringen, maar dat hij niet mag toestaan, dat een afwezende zijne redevoering *in zijnen naam* aan de kamer laat voorlezen: dat men, van dat beginsel uitgaande, zonder de bijeenkomsten der sectien, van de kamer, of de openbare zittingen bij te wonen, zijne redevoeringen in deze vergadering zou kunnen schuiven, hetwelk strijdig met onze instellingen zoude zijn: dat hij uit dien hoofde deze nieuwigheid niet kon toestaan.

De heer *de Meulenaere* zegt, dat hij de redevoering van den heer *Donker Curtius* niet als de zijne kan aannemen, omdat hij van een tegengesteld gevoelen is.

De heer *Fallon* ziet niet, waarom de heer *de Meulenaere* de redevoering van den heer *Donker*, niet zou mogen voorlezen, dewijl hetzelfde heeft plaats gehad met eene redevoering van den heer *van Crombrugghe*, welke, bij afwezigheid van dit toen ongesteld medelid, door den heer *Beelaerts* is gelezen.

De heer *Geelhand* is mede van dit gevoelen, de redevoering van den heer *Donker* kan de kamer inlichtingen geven; men kan zeer wel, zegt hij, de redevoering van een lid, dat verhinderd wordt de zitting bij te wonen, toelaten, maar men kan geene stem van een afwezende aannemen.

De heer *Nicolaï* is van gevoelen, dat, ingeval de heer *de Meulenaere* met het gevoelen van den heer *Donker* instemde, hij deszelfs redevoering zou mogen voorlezen; maar dewijl hij verklaard heeft van eene andere meening te zijn, kan hij zulks niet doen. Het voorlezen der redevoering van den heer *van Crombrugghe* was een geheel ander geval. De heer *Beelaerts*, die deze redevoering heeft gelezen, was, even als hij, lid van de commissie voor de redactie, en deelde geheel en al in zijn gevoelen, hetwelk hij, des noods, zou verdedigd hebben.

De heer *Hooft* is tegen de voorlezing, welke, naar zijn oordeel, strijdig is met den geest der grondwet. Indien zulks werd toegelaten, zeide hij, zouden wij allen onze redevoeringen wel kunnen zenden, zonder ons de moeite te geven, hier zitting te komen nemen.

De heer *Geelhand* herhaalt, dat, vermits de lezing alleen moet strekken om de kamer voor te lichten, men dezelve als eene aanhaling heeft te beschouwen. Gisteren heeft men wel een stuk uit een boek van den heer *Pardessus* ter onzer inlichting voorgelezen; waarom zou men heden niet hetzelfde doen ten opzigte eener redevoering van een onzer geachte medeleden.

De heer *de Stassart* ondersteunt dit gevoelen.

De heer *le Hon* meent, dat de lezing mag plaats hebben, wanneer een lid ongesteld is, doch in geen ander geval.

De heer *de Meulenaere* zegt, dat hij, om de debatten niet langer te rekken, van zijn voorstel afziet.

Alzoo, zegt de president, zal de redevoering van den heer *Donker* niet gelezen worden. De kamer stemt toe.

Het woord is aan den heer *Dijckmeester* over den 8. titel.

De spreker doet eene vrij uitgebreide redevoering in het Hollandsch, waarin hij de beweegredenen van de wet uiteenzet, en eindigt met te zeggen, dat hij haar zijne toestemming zal geven. Hij merkt aan, dat de onderhavige titel merkelijk verschilt met de tegenwoordige wetsbepaling, en hij meent, dat de nieuwe wet als eene belangrijke verbetering moet beschouwd worden, omdat zij op juiste grondbeginselen rust en voordeelig voor den handel is.

De heer *Serruys* is van gevoelen, dat de partiele eigendoms-vordering, zoo als die in het 2. artikel wordt voorgesteld, tegen het belang van den handel is. Om welke reden hij aan dezen titel zijne goedkeuring niet kan geven.

De heer *Hooft* is van een tegenovergesteld gevoelen; hij meent, dat de wet nuttig en noodzakelijk is; maar hij maakt eene aanmerking op de antwoorden van het gouvernement. Hij heeft bedenkingen op art. 13, maar die zal hem niet terug houden *voor* de wet te stemmen, welke de Fransche wetgeving zullen doen verdwijnen, waaronder, zegt hij, onze handel reeds genoeg geleden heeft.

De heer *Nicolaï* poogt voornamelijk de ongelegenheden te doen inzien van de eigendoms-vordering, inzonderheid voor de handelaren in het klein, zoo lang er geen faillissement bestaat. Het komt hem voor, dat men al te veel uitgestrektheid aan de terugeisching heeft gegeven, en dat zulks nadeelige gevolgen voor den handel kan hebben. Hij had op dit punt meer eenvoudigheid in de wet gewenscht: de nieuwe bepalingen bij het ontwerp kan hij zijnen bijval niet geven. Hij zal *tegen* stemmen.

De heer *Reiphins* merkt aan, dat, zoo de questie der eigendoms-vordering aan de beraadslaging van de committés-generaal ware onderworpen geworden, thans daaromtrent zoo veel verschil van gevoelen niet zou heerschen. Hij uit den wensch, dat voortaan de kamer in committé-generaal moge worden geraadpleegd over de voornaamste stukken der wetsbepaling vóór de commissie tot de redactie haar werk begint. Hij hoopt, dat dit vooral zal plaats hebben, als het *straf-wetboek* en de *wet* op de *criminele regtspleging*, zullen voorkomen, wanneer er zich questien van het hoogste aanbelang zullen opdoen. Den onderhavigen titel kan hij zijne toestemming niet geven, om dat hij daarin eene verwarring van grondbeginselen bespeurt; deze titel heeft niet aan zijne verwachting beantwoord. De kamer van koophandel te Antwerpen gelooft ook, dat dezelve niet gunstig voor den handel is.

De heer *le Hon*, ondersteunt de aanmerkingen van den heer *Reiphins*, aangaande de wijze van beraadslaging bij gewigtige stukken van wetgeving, maar hij ziet geene verwarring van grondbeginselen in dezen titel; dezelve schijnt hem zeer duidelijk; het is bovendien slechts eene aanvulling van het burgerlijke wetboek, hetwelk de gevallen reeds heeft bestemd, waarin men een verkocht voorwerp kan terug vorderen, indien de prijs daarvan nog niet voldaan is. Waarom zou men deze bepaling niet tot den koophandel uitstrekken, voor wien het van belang is, een gemakkelijk en spoedig werkend middel te hebben, om de verkochte en niet betaalde waren, in de gevallen bij de wet bestemd, terug te nemen, uit hoofde van de gedurige veranderingen in den prijs der goederen. De onderhavige wet, wel verre van den handel te belemmeren, zal denzelven in zijn vertier bevorderlijk zijn. Het beginsel, dat in den titel heerscht, draagt des redenaars goedkeuring weg, en hij zal *voor* de aanneming stemmen.

De heer *Barthelemy* beantwoordt den heer *Nicolaï*, en haalt het 35. artikel van den titel over den verkoop in het nieuwe burgerlijke wetboek aan, om te bewijzen dat het grondbeginsel van den onderhavigen titel reeds bij onze burgerlijke wetgeving is aangenomen, waar gezegd wordt, dat de verkooper, ingeval hij den prijs van het verkochte voorwerp nog niet zal hebben ontvangen, het aan zijne keus heeft, den kooper tot betaling te vervolgen, of het verkochte goed terug te vorderen. Indien het in civile zaken zoo gaat, waarom zou het dan ook niet bij den handel plaats hebben? Waarom zou men den handel een voordeel onthouden, hetwelk reeds in civile zaken aan ieder burger is toegestaan? Overigens is deze titel uit ons civile regt ontleend; hij verandert gedeeltelijk de bestaande wetgeving, en men mag deze verandering als eene wezenlijke verbetering beschouwen.

De heer *Beelaerts* de bewijsredenen van de heeren *le Hon* en *Barthelemy* ondersteunende, beantwoordt nog eenige aanmerkingen, tegen den onderhavigen titel gemaakt.

De heer *Geelhand Della Faille* is niet verwonderd over de uiteenloopende gevoelens ter zake der terugeisching van goed; hij ontveinst niet, dat bij dezelve zich vele bedenkingen opdoen, omdat zij uit onderscheidene oogpunten kan worden beschouwd; het spijt hem, dat hij van de kamer van koophandel te Antwerpen moet verschillen in de meening, welke door een zijner medeleden is medegedeeld; de daarbij aangevoerde gronden komen hem niet zeer aannemelijk voor. Hij doet opmerken, dat, toen in 1807 het fransche wetboek van koophandel in het licht kwam, de regtbank en de kamer van koophandel van diezelfde stad de handhaving der grondbeginselen verzochten, welke de voorgestelde wet bevat en welke door de gewoonten en gebruiken van Antwerpen gevestigd waren. Hij is overtuigd, dat het ontwerp van wet volkomen met ons nieuw burgerlijk wetboek overeenstemt, en dat deze wet, in weerwil der geringe ongelegenheden, welke haar mogten aankleven, en die zelfs van de wijste verordeningen onafscheidelijk zijn, gegrond is op beginselen van regt en billijkheid: derhalve zal hij er zijne goedkeuring aan geven.

De heer *Trentesaux* zegt, dat de redevoering van den heer *Nicolaï* eenen diepen indruk op hem heeft gemaakt, nopens hetgeen dezelve heeft gezegd van de menigte kleine processen van terugeisching, waartoe de wet aanleiding kan geven; hij meent daarom, dat dezelve niet moet worden aangenomen. Hij zal *tegen* stemmen.

De heer *Barthelemy* antwoordt, dat men de wet voornamelijk moet beschouwen naar den invloed, welken zij op den handel in het groot en niet zoo zeer op den kleinen winkel-handel zal uitoefenen: dat de ongelegenheden, door den heer *Nicolaï* aangevoerd, van weinig belang zijn, wanneer men dezelve vergelijkt met de groote voordeelen, welke voor den handel in het algemeen uit de wet moeten voortvloeijen.

De heeren *Hooft* en *Trentesaux* zeggen nog eenige woorden, om hunne geuitte gevoelens staande te houden.

De beraadslagingen worden gesloten.

Men gaat over tot de stemming, waarvan de uitslag is, dat de wet met 55 tegen 16 stemmen is aangenomen: Zij zal naar de Eerste Kamer worden verzonden. *Tegen* waren: de heeren *Reiphins*, *Loop*, *Fabri-Longré*, *de Gerlache*, *Taintenier*, *Depres*, *de Stassart*, *Nicolaï*, *Trentesaux*, *Goelens*, *de Stockhem*, *de Secus*, *Della Faille d'Huysse*, *Dela Motte d'Envoz*, *Serruys* en *Surmont de Volsberghe*.

De vergadering wordt gescheiden en geadjourneerd tot Vrijdag morgen ten 10 ure.

FRANKFORT, den 15. Februarij.

Volgens berigten uit Konstantinopel, van den 12. Januarij, had een brand in de voorstad Galata grooten schrik onder de bewoners van Pera, verwekt. De schade, door dien brand aan de Christenen veroorzaakt, is zeer groot. Men zet denzelven op rekening van een aantal onrustige Janitsaren en eene bende Aziaten, die sints naar Scutarie zijn gezonden. — De berigten van het oorlogstooneel zijn gunstiger voor de Grieken, dan in den laatsten tijd. *Ibrahim*-pacha wordt gezegd met *Reschid*-pacha in bestendigen onmin te leven. Of het Grieksche berigt van eene nederlaag van *Ibrahim* bij Korinthe waar zij, zal spoedig moeten blijken. Zoo veel is zeker, dat hij weinig vorderingen maakt.

— Volgens berigten uit Berlijn, spreekt men daar algemeen van de invoering van het bisschoppelijke systema in geheel den Pruissischen staat.

WEENEN, den 8. Februarij.

De *Oostenrijksche Beobachter* behelst heden berigten uit Konstantinopel van den 10. Januarij: — Den 26. December ontving de Porte van den kapudan-pacha berigt van aanmerkelijke voordeelen, op de insurgenten in de omstreken van Salona te water en te land behaald. Eene afdeeling der Egiptische vloot, waarop zich *Ibrahim*-pacha zelf, met een klein korps geregelde troepen bevond, was van Patras naar de golf van Lepanto gezeild, en had in de bogt van Salona een dertigtal Grieksche vaartuigen deels genomen, deels verwoest. *Ibrahim*-pacha had daarop zijne troepen aan land gezet, en had de Grieken bij Salona, zoo men meent onder bevel van *Goura*, na een bloedig gevecht genoodzaakt, deze streken te verlaten en naar Athenen terug te wijken. Een aanzienlijke buit was *Ibrahim* in handen gevallen, en hij was daarop naar Patras teruggekeerd.

Bij Missolonghi had *Reschid*-pacha van zijnen kant zich van eene aan-

aienlijke geld-bezending, op 600,000 piasters geschat, meester gemaakt, doordien hij van een opgevangen overlooper berigt van de aankomst van dit geld had bekomen.

Missolonghi is, sedert de eerste dagen van December, ter zee door de vloot van den kapudan-pacha, aan de noord-west zijde door *Reschid*-pacha, en aan de oost-zijde door troepen van *Ibrahim*-pacha ingesloten, en de Porte rekent op de spoedige overgave dezer vesting.

Op de overige punten van het oorlogs-tooneel is in den laatsten tijd weinig van belang voorgevallen. De Ipsarioten en Spezzioten waren het oneens met de Hydrioten. Men hoopte echter, dat de geschillen zonder bijgelegd worden. In Napoli di Romania zou eene opschudding, wegens het niet aanzuiveren der soldij van de militie plaats gehad hebben, waaraan door eene afdeeling geregelde troepen een einde had moeten gemaakt worden.

In het arsenaal te Konstantinopel wordt met groote vlijt aan de uitrusting van een nieuw eskader gearbeid, dat uit 4 tweedekkers, 3 fregatten, 10 korvetten en brikken bestaan zal.

Den 3. Januarij had de uitbetaling der soldij van de janitsaren plaats, bij welke gelegenheid de Nederlandsche gezant, de baron *van Zuijlen*, een plegtig gehoor verwierf, ter overhandiging van zijne geloofsbrieven.

In den daarop volgenden nacht ontstond een hevige brand, waardoor het grootste gedeelte der stad Galata, bijzonder de wijk door Frankische werklieden en kramers bewoond, in de asch werd gelegd. Eerst na verloop van zeven uren was de brand gebluscht geworden.

Wijders deelt de *Beobachter* berigten uit Corfu van den 8 Januarij mede, welke het volgende behelzen. Den 6. is aldaar het eerste berigt van het overlijden van Keizer *Alexander* aangebragt. — Het sedert verscheidene weken aanhoudende regenweder belemmert zeer de operatien van *Ibrahim*-pacha en den seraskier tegen Missolonghi. Beide staan nog altijd voor deze vesting, en maken voorbereidselen tot eenen storm. Een Engelsch schip had de tijding aangebragt, dat de kapudan-pacha, bij de verschijning van 40 Grieksche schepen, naar de golf van Lepanto was geweken; doch door een nader aangekomen Oostenrijksch vaartuig heeft men vernomen, dat deze tijding ongegrond is, hetzelve had alleen in de wateren van Zante 10 Grieksche schepen gezien.

De verwijdering van *Ibrahim*-pacha van Tripolitza zou de Grieksche regering bewogen hebben, eene legerbende op deze stad af te zenden. De ex-generaal *Rossarol* zou dezelve aanvoeren; doch hij was onder weg gestorven, en het bevel vervolgens aan eenen Engelschman overgedragen. Naauwelijks had zich de tijding van deze expeditie verspreid, of de Grieken verkondigden reeds, dat Tripolitza ingenomen was.

DRESDE, den 7. Februarij.

Eergisteren avond is de heer *Kniasewitsch*, gewezen Poolsche luitenant-generaal, hier, op aanvrage van den Russischen minister, in hechtenis genomen, en zijne papieren zijn met de grootste naauwkeurigheid nagezien. Hij wordt op het politie-huis door twee gendarmen bewaakt. Weinig tijds te voren was er een Russisch koerier aangekomen. Men beweert, dat er brieven gevonden zijn, waaruit blijkt, dat deze generaal aan de zamenzwering van Volhijnie deel genomen heeft. Sinds lang heeft hij de goederen verkocht, welke hij in deze provincie bezat. Na den vrede, had zich *Kniasewitsch* hier neergezet en beoefende de letterkunde. Daar hij algemeen geacht en bemind was, heeft dit voorval veel indruk gemaakt.

TAGANROG, den 11. Januarij.

Gisteren is de lijkstoet vertrokken, welke het stoffelijke overblijfsel van Zijne Majesteit, wijlen keizer *Alexander*, van hier naar Petersburg begeleidt. Na de godsdienstoefening en de gebruikelijke gebeden, welke te dezer gelegenheid door Z. Emin. den bisschop van Ekaterinoslaw werden gedaan, ging de trein op weg.

De bevolking van Taganrog, die nog door die van de naburige gemeenten was vermeerderd, bevond zich aan weerszijden in de straten, door welke de trein henen trok.

Eene groote menigte menschen uit alle standen had zich op den weg geplaatst, langs welken de lijkstoet vervolgens ging. De trein zich aan de poort der stad opgehouden hebbende, volgde het volk in grooten getale de lijkkoets tot aan de eerste wisselplaats op den weg naar Petersburg, op eenen afstand van twintig wersten van de stad.

ARNHEM, den 17. Februarij.

Sommige Fransche dagbladen spreken sedert eenige dagen van bewegingen onder het Russische leger op de zuidelijke grenzen van Rusland, die op eenen aanstaanden oorlog tegen de Turken duiden. Eenige derzelve geven zelfs tijdingen, volgens welke een gedeelte van dit leger eigenwillig over de rivier de Pruth zou zijn getrokken, om dadelijk met de Turken handgemeen te worden, en de generaals vergeefs getracht hadden, zich hiertegen te verzetten. Van eene ministeriele zijde worden echter alle deze tijdingen tegengesproken. Heden hebben wij berigten uit Petersburg van den 4. dezer, welke daarvan ook niets melden; terwijl men over Weenen berigten uit Moldavie tot den 27. Januarij heeft, welke mede niets van bewegingen onder de Russische troepen gewagen, maar alleen melden, dat de pest, ten gevolge van het koude weder, genoegzaam heeft opgehouden te heerschen.

De Ondergeteekende geeft bij deze met dankbare vreugde berigt, dat hij hem, voor de kinderen van *G. Piepersmit*, te Markelo, weder ontvangen is: Door de vriendelijke bezorging van de heer *M.* te Nijmegen, van onderscheidene [illegible] *f* [illegible]. Van het genootschap: *Liefde tot orde*, te Amsterdam *f* 14. Te zamen *f* 55 : 90.

Laren, bij Zutphen, den 14. Februarij 1826. — J. G. C. KALCKHOFF, *Predikant.*

Voor dezelfde hulpbehoevende kinderen heeft de ondergeteekende ook nog ontvangen: Van den heer *P. C. G. Nijborg* te Haarlem *f* 6. Van den heer *J. van Wijk Rz.*, te Hattem *f* 3. Te zamen *f* 9.

Arnhem, den 17. Februarij 1826. — C. A. THIEME.

ARNHEM, den 18. Februarij.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den 17. Feb. 1 El 5 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 5 D.
Den 18. dito. 1 El 3 Palm 0 Duim; gewassen 0 D. gevallen 20 D.

Heden avond beviel zeer voorspoedig van een dooden ZOON, *W. C. FAVRE*, geliefde Echtgenoote van
ARNHEM, den 16. Februarij 1826. — H. J. HOLTKAMP FORTUIJN.

---

* * * Door het STEDELIJK BESTUUR van Arnhem zullen, op een nader te bepalen dag, in de maand Maart aanstaande, in het openbaar verkocht worden: eenige van STADS GOEDEREN in de nabijheid der Stad gelegen, en daaronder het HUIS en HEERLIJKHEID, *MEINERSWIJK*, met annex BOUWLAND en eene aanzienlijke partij UITERWAARDEN, dadelijk na den verkoop te aanvaarden.

† † † De ONTVANGER DER DOMEINEN te *Harderwijk*, is van voornemen, op Donderdag den 23. Februarij 1826, des voormiddags om tien uren, ten huize van de Kasteleinesse *TEN HOVEN*, in *de Kroon*, op *het Loo*, aan de minstaannemende, aan te besteden:

Eenige WERKEN in het Hoogsoerensche en verdere Dominiale Bosschen, onder *het Loo* en aan het *Uddelermeer*; — alsmede aan de meestbiedenden te verkoopen:

Eenige Perceelen AKKERMAALSHOUT, gelegen in het *Hoogzoerensche Bosch*, waarvan de aanwijzing twee dagen te voren door de Boschwachters, te *Hoogzoeren*, geschieden zal; — en, op Zaturdag den 25. daaraanvolgende, des morgens ten tien ure, ten huize van de Weduwe *L. GELDERMAN*, te *Harderwijk*, aan de meestbiedende te verkoopen:

Eenige HOEVEN en DEELINGEN, in de *Sprielder-* en *Putter-Bosschen*, en eenige Perceelen AKKERMAALSHOUT, gelegen onder *Putten*.

De Conditien zullen, ten huize van den Ontvanger en ten huize, waar de Aanbesteding en Verkooping zal plaats hebben, ter lezing liggen.

De Ontvanger voornoemd,
VAN BROECKHUISEN.

§ § § Men zal, op Dingsdag den 28. Februarij 1826, veilen, en veertien dagen daarna, op Dingsdag den 14. Maart, beiden des namiddags ten *vier* ure, in het Logement *het Wapen van Gelderland*, te *Dieren*, finaal, ten overstaan van den te *Dieren* residerenden Notaris *VON ROSENTHAL*, verkoopen: Eene BOERENWONING, met ACHTERHUIS en daarnevensstaande SCHUUR, mitsgaders 4 bunders en 25 roeden WEILAND en BOOMGAARD, genaamd *het Slot*, staande en gelegen in het aangenaam Dorp *Velp*, op eenen kleinen afstand van den Straatweg, te aanvaarden *primo* Mei 1826.

Het voorsz. perceel is inmiddels uit de HAND te KOOP, en in Persoon of met vrachtvrije Brieven te bevragen, zoo bij den eigenaar *SANDER HUPKES*, te *Ellekom*, als ten Kantore van voornoemden Notaris *VON ROSENTHAL*.

* * UIT DE HAND TE KOOP: omtrent duizend stuks heele mooije BEUKEN HEESTERS, te bevragen bij den Drukker dezer.

§ § Tot zeer modieke Prijzen, uit de HAND te KOOP, twee extra fraaije PIANO-FORTES van *zes Octaven*, te bevragen bij *J. VAN BRONSWYK*, in de Ridderstraat, te *Nijmegen*.

† † † Te HUUR, voor HONDERD GULDENS in het jaar, een HUIS, bestaande uit twee VERTREKKEN, KEUKEN, ZOLDER en KELDER, nevens SCHUURTJE en TUIN, gelegen onder *Twello*, aan den grooten Straatweg, ruim een half uur van *Deventer*, en nader te bevragen op den *Huize Hunderen*, bij *Deventer*.

† † † *On demande dans une Maison, dans une des Principales villes de la Province de* Gueldre, *une* GOUVERNANTE, *Suisse ou Française, de la Religion Protestante, ayant les talens nécessaires, pour donner une éducation soignée à une Demoiselle de douze ans, et qui soit en état de fournir de bons témoignages de son caractère, de ses connaissances et de ses moeurs. — On désiroit que l'Institutrice eût déja terminée une éducation, d'une manière recommandable.*

On peut s'adresser par des lettres affranchies, sous la lettre D. B. *chez le Libraire* C. A. THIEME, *à* Arnhem.

NEDERLANDSCHE
STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ.

De DIRECTIE der NEDERLANDSCHE STOOMBOOT-MAATSCHAPPIJ maakt bekend, dat de geregelde DIENST der Stoombooten op *Antwerpen*, *Ter Veere*, *Nijmegen* en *Keulen*, zal worden hervat als volgt:

Van *Rotterdam* op *Antwerpen*:
Zondag den 19. Februarij, des morgens ten 9 ure.
Van *Antwerpen* op *Rotterdam*:
Zaturdag den 18. Februarij, des morgens ten 5 ure.
Maandag » 20. dito » » » 6½ »
Van *Rotterdam* op *Nijmegen*:
Maandag den 20. Februarij, des morgens ten 6 ure.
Van *Nijmegen* op *Rotterdam*:
Woensdag den 22. Februarij, des morgens ten 8 ure.
Zaturdag » 25. dito » » » 8 »
Van *Nijmegen* op *Emmerik*, *Wezel*, *Roerort*, *Dusseldorp* en *Keulen*:
Zaturdag den 18. Februarij, des morgens ten 6 ure.
Dingsdag » 21. dito » » » [illegible] »
Van *Keulen* op *Dusseldorp*, *Roerort*, *Wezel*, *Emmerik* en *Nijmegen*:
Maandag den 20. Februarij, des namiddags ten 1 ure.
Donderdag » 23. dito » » » 1 »

Zullende de verdere bepaling der Diensten voor Februarij en Maart, bij Billetten en Advertentien in de Couranten, worden bekend gemaakt; en, eindelijk, dat, aangezien bij Koninklijk Besluit van 20. December 1825, No. 145, aan dezelve Maatschappij voor alle opgemelde diensten het vervoeren van VRACHTGOEDEREN is toegestaan, dezelve Stoombooten alzoo voortaan, behalven Passagiers, Rijtuigen en Paarden, ook Vrachtgoederen zullen vervoeren, op de Tarieven door Zijne Majesteit bij opgenoemd Besluit vastgesteld.

Men kan informatien bekomen ten kantore van de Agenten der Nederlandsche Stoomboot-Maatschappij, de Heeren VAALMAN en TRIEBELS, te *Nijmegen*.

STOOMBOOT. — *WILLEM DE EERSTE*.

Uit hoofde van Reparatie aan de Machiene, zal de afvaart derzelve voor eenigen tijd uitgesteld worden, en het weder in dienst brengen door de Couranten en Biljetten aan het geëerd publiek worden bekend gemaakt.

Nijmegen, den 17. Februarij 1826.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.